

Annex 2: Instruccions per a cada casella

(Aquestes instruccions poden ser retallades i plastificades per a poder fer servir el joc en més ocasions. Així mateix, serà més fàcil que l'alumnat les faci servir més tard per a saber més o rellegir-les.)

CASELLA 4 "COLONITZADORS I COLONITZATS"

Si la teva fitxa és BLANCA vol dir que, en el passat (i tal vegada encara en el present, tot i que potser d'altres maneres) el teu país va colonitzar d'altres. D'ells en va obtenir matèries primeres (cafè, cautxú, alumini, cotó, etc.) i d'altres riqueses (or, diamants, etc.). Per això avança una casella en direcció al desenvolupament i rep un gra (cigró o similar) de cadascun dels altres jugadors.

Si la teva és de COLOR vol dir que, en el passat (i tal vegada en el present tot i que d'altres maneres), el teu país va ser colonitzat per d'altres. Aquests s'emportaren matèries primes i d'altres riqueses. Per això, t'allunyes una casella de la meta i lliura un gra (cigró o similar) al jugador que tingui una fitxa blanca.

CASELLA 6 "SALUT PER AL DESENVOLUPAMENT"

Si la teva fitxa és BLANCA vol dir que el desenvolupament que ja has assolit t'ha permès millorar l'assistència sanitària, disminuir la mortalitat infantil, acabar amb les epidèmies, prolongar l'expectativa de vida, etc. Per això, avança una casella en direcció al desenvolupament.

Si la teva fitxa és de COLOR vol dir que els nivells d'atenció sanitària són molt baixos o pràcticament no n'hi ha. El còlera, la malària, la sida i altres epidèmies, juntament amb els alts índexs de mortalitat infantil i maternal, i la baixa expectativa de vida, que afecten una gran part de la teva població, fa que t'allunyis una casella més del desenvolupament.

CASELLA 8 "L'EXPLOSIÓ DEMOGRÀFICA"

Si tens una fitxa BLANCA això significa que has aconseguit controlar l'índex de natalitat, mantenint estables o a la baixa els nivells de creixement de la població i millorant, en conseqüència, el teu nivell de vida (hi ha més productes de consum per menys població a mantenir). Avança una casella en direcció al desenvolupament.

Si la teva fitxa és de COLOR això significa que els nivells de creixement de la població són molt alts i cada cop són més grans els problemes per donar resposta a les necessitats bàsiques de tanta gent. Retrocedeix una casella, allunyant-te del desenvolupament.

CASELLA 10
"GUERRA I VIOLÈNCIA"

Si la teva fitxa és **BLANCA**, això significa que tens una pròspera indústria armamentística. Les creixents vendes d'armes a d'altres països fan que cadascun dels jugadors amb fitxes de color hagi de lliurar-te com a pagament un gra i que avancis una casella en direcció al desenvolupament.

Si la teva fitxa és de COLOR, això significa que els problemes socials interns i la repressió policial i militar consegüent, l'existència de guerrilles, les guerres civils o amb d'altres països fronterers, etc, t'obliguen a mantenir un exercit fort i uns pressupostos alts destinats a despeses militars. Retrocedeix una casella i dona un gra al jugador que té la fitxa blanca.

CASELLA 12
"LA REVOLUCIÓ URBANA"

Si tens una fitxa **BLANCA**, les grans urbs s'han convertit en centres financers i industrials de gran importància, l'especulació en la compra i venda del terrenys produeix grans beneficis a la classe financera del teu país. Avança una casella.

Si tens una fitxa de **COLOR**, l'empobriment del camp fa que molta gent camperola emigri cap a les ciutats i es creïn grans cinturons de misèria, barraques, etc, que augmenten les dificultats a nivell sanitari, educatiu, de vivenda, etc. Retrocedeix una casella.

CASELLA 14
"HOMES, DONES I FAM"

Si la teva fitxa és de color **BLANC**, la millora en la producció (maquinària, transport...) i conservació (empaquetatge, emmagatzematge, cadenes frigorífiques...) d'aliments posa al teu abast una gran varietat d'aquests. Tot i que no coneixem els efectes que, a llarg termini tindran els colorants i conservants, aquesta bona alimentació podria fer avançar una casella, però com que has de fer front a grans excedents i desfer-te'n per no perjudicar les lleis del mercat, et quedes on estàs.

Si la teva fitxa és de **COLOR**, la sequera, la desertització, la sobreexplotació agrícola i ramadera, la manca de mitjans moderns de cultiu, etc., fan que l'escassetat d'aliments sigui cada vegada més gran i augmenti la fam. Retrocedeix una casella.

CASELLA 16
"ECONOMIA INFORMAL O ATUR ENCOBERT"

Si la teva fitxa es **BLANCA**, l'automatització de molts processos productius i la consegüent reconversió industrial fan que creixi l'atur estructural. Has de dedicar molts recursos a pagar el subsidi d'atur i posar en marxa polítiques socials compensatòries per la qual cosa endarrereixes una casella, però l'augment dels beneficis globals fa que et quedis on ets.

Si la teva fitxa és de **COLOR**, la manca, el deteriorament o la destrucció del teixit industrial i la crisi agrícola fa que augmenti la població desocupada i l'economia submergida. Retrocedeix una casella.

CASELLA 18
“EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT”

Si la teva fitxa es BLANCA, l'accés a l'educació en tots els seus nivells, d'una bona part de la població, afavoreix el desenvolupament i fa que avancis una casella.

Si la teva fitxa és de COLOR, l'analfabetisme i les mancances educatives de tot ordre, fan que retrocedeixis una casella.

CASELLA 20
“UN FORAT A L'ATMOSFERA”

Si la teva fitxa es BLANCA, es produeixen canvis climàtics i desastres naturals com a conseqüència del deteriorament mediambiental, la pluja àcida de les centrals tèrmiques i de les empreses químiques, el forat de la capa d'ozó, etc.,. Els teus recursos naturals s'estan exhaustint. Trasllades les indústries més contaminants a altres països més pobres i n'importes recursos naturals. Avança una casella.

Si la teva fitxa és de COLOR, es produeixen canvis climàtics i desastres naturals com a conseqüència del deteriorament del medi ambient. Augmenta la sequera. S'instal·len en el teu país indústries contaminants, els teus recursos naturals “viatgen” cap als països rics. T'allunyes una casella del desenvolupament.

CASELLA 22
“LA REVOLUCIÓ TECNOLÒGICA”

Si la teva fitxa és BLANCA, la revolució tecnològica posa al teu abast noves possibilitats de desenvolupament. A més, l'exportació de tecnologia (des d'ordinadors fins a centrals tèrmiques i avions de combat) et produeix rendiments alts. Cadascun dels altres jugadors et dona un gra i avances una casella.

Si la teva fitxa és de COLOR, la revolució tecnològica és un tren que et passa de llarg i no pots arribar-hi. Retrocedeix tres caselles o paga dos grans, a canvi de recursos (ex: central tèrmica) i productes (ex: tractors o tancs) tecnològicament avançats, al jugador de la fitxa blanca.

CASELLA 24
“EL FI DE LES IDEOLOGIES”

Si la teva fitxa és BLANCA, les ideologies “romàntiques” de igualtat, justícia mundial, repartiment de la riquesa ja no està de moda a nivell mundial. El que compte és la competitivitat, el lliure mercat pels països rics i la dificultat del països pobres per exportar als països rics. El lliure mercat ha triomfat sobre les ideologies. Cap escrúpol s'oposa ja al teu ple desenvolupament. Avança una casella.

Si la teva fitxa és de COLOR, t'has quedat sense utopies (justícia, igualtat, solidaritat, mercats oberts als teus productes). El lliure mercat imposa la seva llei i et cau sobre el cap. Qui pretengui canviar radicalment la situació serà ridiculitzat i reprimat. Retrocedeix una casella.

CASELLA 26**"EN EL FONTS SEMPRE ESTÀ EL FONTS...MONETARI INTERNACIONAL"**

Si la teva fitxa és BLANCA, el Fons Monetari Internacional (FMI) dona suport a la teva política econòmica i a la teva estratègia d'inversions en la compra d'empreses i serveis públics privatitzats en el país més pobre "per contribuir així al seu desenvolupament". Aquestes mesures et proporcionen un gran rendiment. Els altres participants en el joc et donen un gra cadascú, com a rendiment de les teves inversions, i avances una casella.

Si la teva fitxa és de COLOR, el Fons Monetari Internacional t'imposa una política econòmica de sanejament i ajust i, com a conseqüència d'això, has de privatitzar les teves empreses i serveis públics. Disminueix la inflació, augmenta l'atur i l'empobriment de les capes populars de la població. Paga al país jugador amb la fitxa blanca un gra en concepte d'interessos del deute extern. Retrocedeix una casella.

CASELLA 28**"LA COOPERACIÓ INTERNACIONAL AL DESENVOLUPAMENT"**

Si la teva fitxa és BLANCA, reparteix l'1% dels grans que tinguis entre tots els altres països jugadors (si s'ha de dividir físicament algun gra, fes-ho). Ingresses en els organismes internacionals de cooperació al desenvolupament i avança una casella.

Si la teva fitxa és de COLOR, rebràs un gra del jugador de la fitxa blanca, en concepte de crèdits per al desenvolupament a baix interès. Aquests fons van destinats a la compra de béns d'equip en el país jugador de la fitxa blanca. Podries avançar una casella, però com li retornes dos grans en concepte d'interessos i compra de recanvis i tecnologia complementària al jugador de la fitxa blanca, et quedes on estaves.

CASELLA 30**"UNA CULTURA DE CINEMA...I TELEVISIÓ"**

Si tens una fitxa de color BLANC, la revolució de les comunicacions i l'enorme desenvolupament de la teva indústria audiovisual i de lleure fa que els teus valors socials i culturals s'estenguin per tot el món i que les teves accions (valor econòmic de les empreses) a la borsa creixin vertiginosament. Avança una casella i rep de cadascun dels altres jugadors un gra, en concepte de pagament dels teus serveis d'informació i dels teus productes culturals.

Si la teva fitxa és de COLOR, la revolució de les comunicacions i la creixent penetració de valors i productes culturals fa que vagin difuminant-se els teus propis trets d'identitat cultural i s'acceptin com a propis models de relació, comunicació i desenvolupament que res no tenen a veure amb la teva història i els teus propis valors. Et quedes immòbil en aquesta casella, paralytitzat davant la televisió, la consola o Internet sense jugar una basa.

CASELLA 32**"NOVES MIGRACIONS, NOVES SEGREGACIONS"**

Si la teva fitxa és de color BLANC, la creixent migració de persones famolenques, a la recerca del desenvolupament, des dels països més empobrits del SUD, t'obliga a destinar recursos per a la repressió, empresonament i repatriació dels il·legals, l'atenció social bàsica pels que poden quedar-se, i l'ajuda a aquests països per intentar evitar que permetin noves onades d'emigrants... Si vols avançar una casella has de lliurar un gra a cadascun dels altres jugadors.

Si la teva fitxa és de COLOR, la migració cap als països enriquits del Nord d'un nombre creixent de persones, entre les quals es troben les més capacitades professionalment, fa que retrocedeixis una casella.

CASELLA 34**"TALANT ELS BOSCOS, EXTINGINT ESPÈCIES"**

Si la teva fitxa és BLANCA, els teus elevats nivells de consum t'obliguen a explotar nous recursos naturals d'altres zones del planeta, especialment en els països més empobrits del Sud. La teva acció depredadora contribueix que estiguin desapareixent grans extensions de boscos i nombroses espècies animals i vegetals. Si juguessis pensant en tots els països jugadors i no només en tu, hauries de retrocedir unes quantes caselles, dedicar tots els teus grans a corregir errors anteriors, canviar de joc, etc. Però, com no és així, avança, mentre et quedi temps abans del desastre total, una casella més.

Si la teva fitxa és de COLOR, els teus recursos naturals estan sent explotats i els beneficis d'aquesta espoliació no serveixen ni tan sols per millorar les teves possibilitats de desenvolupament. Canvia el clima augmentant la desertització i les inundacions, creix la pobresa i la fam. Els alts organismes internacionals censuren les teves polítiques mediambientals. Retrocedeix una casella.

CASELLA 36**"UN NOU ORDRE...PER AL QUE VULGUEU MANAR"**

Si la teva fitxa és BLANCA, podràs fixar les regles del joc a partir d'aquest moment, com millor et convingui. Si algun dels altres jugadors protesta o vol intervenir en l'establiment d'aquest nou ordre, haurà de lliurar-te tots els seus grans. Avança una casella.

Si la teva fitxa és de color, dissimula i no piulis. Amb una mica de sort, el nou ordre internacional que s'està gestant no t'obligarà a tornar a començar a jugar. Per si de cas, retrocedeix una casella.

CASELLA 38**"LA MORT"**

Si la teva fitxa és BLANCA, l'amenaça d'una parada o d'una recessió econòmica forta (amb el consegüent tancament d'empreses i l'augment de l'atur) posa en perill de mort el teu model de desenvolupament. Si no vols tornar a començar, no et queda altra remei que collar als altres jugadors i cobrar-los, en conceptes d'interessos dels seus deutes, un gra a cadascú. Malgrat tot, perquè no diguin que tot són avantatges per a tu, retrocedeix una casella.

Si la teva fitxa és de COLOR, la caiguda dels preus de les matèries primes i la pujada dels interessos del deute extern produeixen una gran recessió econòmica. Retrocedeix una dècada, és a dir, torna a començar el camí cap al desenvolupament des del començament.

CASELLA 40
"EL DESENVOLUPAMENT"

Si la teva fitxa és BLANCA, enhorabona, ho has aconseguit. Has assolit el desenvolupament. És cert que tots els altres països jugadors estan més o menys lluny d'aquesta meta i que, facin el que facin, mai no podran assolir-la. També és veritat que comptes amb la propietat o control de tots els recursos existents, la qual cosa deixa als altres ben poca cosa. D'altra banda, són moltes les amenaces que anuncia el futur: els recursos naturals s'estan exhaurint o estan molt degradats; l'aire està enverinat igual que l'aigua i la terra es desertitza; la fam i la desesperació creixen en molts llocs del món, fins i tot dins de les teves fronteres; les diferències entre rics i pobres a dins de casa teva també es fan més grans: augmenten les barraques, els nens i nenes que han de treballar i no anar a l'escola; les masses migrants penetren en el confortable món desenvolupat, etc. però mentre et quedi temps, gaudeix del teu triomf.

Si la teva fitxa és de COLOR, o bé has tingut una sort increïble o has fet alguna trampa. D'altra manera és impossible per algú que no tingui la fitxa blanca arribar fins aquí. Aquesta casella està reservada per a uns pocs. Si n'haguessin molts que assolissin aquesta meta, caldria repartir els recursos limitats i això faria que els pocs que ara gaudeixen quasi en exclusiva dels avantatges haurien de renunciar a una gran part d'aquests. I això és una mica difícil, perquè són ells, aquests pocs, els que marquen les regles de joc.